

PRÒXIMA PARADA: UNESCO

Agustí Colomines i Companys, en article publicat en aquest diari el proppassat dia 1 de maig, polemitzava amb el contingut d'un article meu en resposta a un article d'Aitor Esteban publicat fa setmanes a El Correo. Per no haver de referir-me als articles publicats a El Correo i mantenir una discussió franca i directa amb Agustí Colomines prescindiré del contingut d'aquells i em referiré al moll de la qüestió. Abans, però, vull assenyalar el meu respecte a la feina de Colomines i l'Unescocat, així com afirmar el meu respecte a la seva opinió, tot i no compartir-la.

La qüestió és la següent: pot Catalunya esdevenir un membre associat de la UNESCO? No n'hi ha dubte, sí que pot. Són membres associats de la UNESCO aquells territoris o grups de territoris que no tenen reconeguda la capacitat de dirigir la seva política exterior, demanen adquirir aquest estatus i reben el suport de 2/3 dels membres de l'Assemblea General.

Jo no he posat mai en dubte aquesta possibilitat. Cal dir, però, que això és així des de fa molt i que, en els darrers vint-i-cinc anys, cap govern de Catalunya no ha emprès aquesta via. Certament aquesta pretensió no es podia emparar en cap norma espanyola, però tampoc no hi havia norma que ho prohibís. I a Catalunya li interessa sovint abraçar la visió liberal segons la qual tot el que no està prohibit, està permès.

Ara podem dir, a més, que en el projecte de reforma de l'Estatut d'Autonomia de Catalunya s'hi ha inclòs un precepte que pot emparar la candidatura de Catalunya com a membre associat de la UNESCO. Es tracta de l'article 198 sobre participació en organismes internacionals que estableix que "la Generalitat ha de participar en els organismes internacionals competents en matèries d'interès rellevant per a Catalunya, especialment la UNESCO i altres organismes de caràcter cultural, en la forma que estableixi la normativa corresponent".

Dit això, convé recordar que aquest estatus de membre associat a la UNESCO l'ostenten avui els següents països: Macau, Antilles neerlandeses, Aruba, Illes

Caiman, Illes Verges britàniques i Tokelau. En el meu article a El Correo assenyalava que es tracta d'illes o excolònies, no deia que sols illes o excolònies poguessin assolir l'estatus de membres associats de la UNESCO. Però és evident que en els actuals membres associats no trobo cap mena de similitud amb Catalunya, que no sigui que no són Estats sobirans. Si, sense explicar res sobre la UNESCO, en un test d'intel·ligència es posessin els noms d'aquests sis països juntament amb el de Catalunya i es preguntés quin país figura de forma errònia a la llista, el 99 per cent dels enquestats diria que Catalunya.

I és que Catalunya no té res a veure amb Tokelau, petitíssim arxipèlag de 12 km² format per tres atols, als quals s'arriba en vaixell des de Samoa Occidental (37 hores de viatge) i que depèn de Nova Zelanda, habitat per 1.500 persones que viuen de la pesca i de la comercialització del seu domini a Internet (.tk)

És xocant que en la relació de membres associats de la UNESCO figurin aquests sis països, i en canvi no hi hagi nacions com Còrsega, Bretanya, Escòcia, Gal·les, Euskadi, Flandes, Galícia, o Quebec. I és significatiu a aquest respecte que un informe d'Unescocat digui que algunes d'elles s'hi podrien acollir... però que no ho han fet.

Sigui com sigui, tan respectable és l'opció d'assajar aquesta via com la d'exigir una representació espanyola plural, és a dir, pluricultural i plurilingüística. Potser els nacionalistes, sobiranistes o independentistes se senten més còmodes intentant que Catalunya accedeixi a la UNESCO com a membre associat, mentre que els federalistes poden acceptar una via o l'altra.

Personalment, crec que és raonable que els que no ens plantegem la secessió, és a dir, la separació d'Espanya i l'establiment d'un Estat sobirà, propugnem una presència singular a la UNESCO a través de la representació espanyola.

En tot cas, el nou Estatut obre noves possibilitats i tots plegats ens en hem de felicitar. Personalment crec que encara que en el futur es pugui optar per intentar assolir l'estatus de Tokelau a la UNESCO no hauríem de deixar d'exigir una representació de totes les llengües i cultures d'Espanya a través d'una

representació compartida, pactada, federal.

Miquel Iceta Llorens

Article publicat a l'AVUI el 4 de maig de 2006